C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.1r-246/2024 *Prima instanţă*: Judecătoria Drochia sediul Central

Judecător:Grădinari Lu.

D E C I Z I E
în numele Legii

18 iunie 2024 mun.Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componența completului de judecată:

Președinte Scutelnic Gheorghe

Judecătorii Moraru Oleg și Pușcaș Viorel

judecând în ședință de judecată, *în lipsa participanţilor la proces*, în ordine de recurs, recursul procurorului-adjunct al Procuraturii raionului Drochia, Marcauțan Sergiu declarat împotriva ***sentinței judecătoriei Drochia sediul Central din 19.04.2024***, prin care:

Balan Viorel ******, născut la *****, domiciliat în*****, IDNP *****, (temporar în *****) posesor al buletinului de identitate *****, studii medii profesionale, nesupus serviciului, căsătorit,*****, anterior nejudecat, fără ocupații, apt de muncă, la evidență la medicul narcolog-psihiatru nu se află, cetățean al Republicii Moldova,,*

a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264^1 alin. (1) Cod penal în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor potrivit art.364^1 Cod de procedură penală al RM în coroborat cu art.80^1 alin. (1) Cod penal al RM , art.79 CP al RM ca măsură de pedeapsă i s-a aplicat 150 (una sută cincizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității ,fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art. 67 alin.(2^2) Cod penal al RM , s-a obligat ***Balan Viorel*** ********** să se prezinte în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a sentinței la Biroul de Probațiune Drochia în a cărui rază teritorială își are domiciliul pentru punerea în executare a sentinței de condamnare la muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit art. 67 alin. (3) din Codul penal al RM ,s-a explicat lui ***Balan Viorel*** ********** că, în caz de eschivare cu rea-voință de la executarea pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității, partea neexecutată se v-a înlocui cu închisoare.

Măsura preventivă aplicată lui ***Balan Viorel*** **********, obligațiunea de a nu părăsi țara ,de menținut aceiași până la intrarea sentinței în vigoare apoi de anulat.

Măsura preventivă, aplicată lui ***Balan Viorel*** ***** , ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport *****, de menținut până la devenirea sentinței definitive.

Instanța de fond s-a expus asupra corpurilor delicte pe cauza penală dată.

Termenele de judecare a cauzei: în procedura instanței de fond cauza penală s-a aflat de la 04.03.2024 până la 19.04.2024, iar în procedura instanței de recurs de la 14.05.2024 până la 18.06.2024.

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Prin sentința nominalizată s-a constat că ***Balan Viorel*** ***** fiind deținătorul permisului de conducere ***** eliberat de Agenția Servicii Publice pentru categoria „*B*”, la 25.01.2024 aproximativ în jurul orei 01:00, în urma consumului de băuturi alcoolice, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, intenționat, încălcând cerinţelepct.14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere adoptat prin Hotărârea de Guvern nr.357 din 13.05.2009, care prevede că, „*conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate*”, a urcat la volanul automobilului de model „Mercedes Benz E-Class” cu numărul de înmatriculare *****, deplasându-se pe str. ***** or. Drochia, (*la intrare în stația peco „ *****”*), unde fiind stopat de către colaboratorii poliției, a fost supus testării alcoolscopice cu analizatorul concentrației de etalon în aerul expirat de tip „*Drager*
Alcotest 6810”, în rezultatul testării s-a stabilit că, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat este de 0,55 mg/1, care conform prevederilor art.134[12] alin.(3) din Codul penal, se atribuie către stare de ebrietate cu grad avansat.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Balan Viorel a comis infracțiunea prevăzută de ***art.264[1] alin.(1) din Codul penal***, cu semnele de calificare, *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*.

Balan Viorel a înaintat cerere în instanța de fond ,de a fi examinată cauza penală în privința sa conform prevederilor art.364[1] CPP al RM, aceasta fiind acceptată.

Nefiind de acord cu sentința judecătoriei Drochia sediul Central din 19.04.2024, procurorul-adjunct al Procuraturii raionului Drochia, Marcauțan Sergiu, a atacat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea sentinței instanța de fond în partea ce ține de neaplicarea pedepsei complementare și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acesta să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264[1] alin.(1) CP cu stabilirea unei pedepse sub formă de 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității , cu anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport.

În motivarea recursului indică faptul că concluziile instanței de judecată privitor la prezența circumstanțelor excepționale, care au determinat necesitatea aplicării art.79 CP și stabilirii pedepsei inculpatului Balan Viorel , fără cea complimentară obligatorie- anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, sunt vădit eronate, la baza sentinței fiind puse circumstanțe apreciate greșit , iar la motivarea soluției a trecut de limitele obiectivității și a luat partea apărării.

Consideră că instanța i-a atribuit inculpatului Balan Viorel un șir de circumstanțe atenuante, care de fapt nu sunt, doar pentru așa motiva soluția – necesitatea aplicării art.79 CP.

Procedura de înștiințare în instanța de recurs, prevăzută la art.447 Cod de procedură penală, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces și dreptul de a depune referință, a fost executată.

Referințe de la părțile procesului penal n-au parvenit.

Verificând argumentele recursului în raport cu sentința, materialele cauzei penale și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul este fondat și urmează a fi admis.

Colegiul își întemeiază soluția adoptată pe caz în temeiul ***art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) Cod de procedură penală*** conform căruia - *(1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.*

Corectarea erorii admise de instanța de fond la stabilirea pedepsei este imposibilă în instanța de recurs, ținând seama de prevederile art.449 alin.(2) lit.b) CPP care oferă posibilitate instanței de recurs doar în cazul când nu se agravează situația inculpatului.

Recursul procurorului-adjunct al Procuraturii raionului Drochia, Marcauțan Sergiu a fost înaintat în termen și este fondat.

Colegiul penal a ajuns la concluzia, că sentința instanței de fond nu corespunde circumstanțelor faptei și prevederilor legale, susținând argumentele recursului procurorului.

Colegiul penal consideră, că instanța de fond la adoptarea sentinței a comis erori judiciare, care la moment nu pot fi corectate în instanța de recurs.

În acest sens, Colegiul penal remarcă, că instanța de fond absolut incorect a individualizat pedeapsa complimentară și a dispus neaplicarea ei în temeiul art.79 Cod penal.

Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei penale principale și complimentare, instanța de fond necesită să respecte principiile generale și criteriile de individualizare a pedepsei, precum și să țină cont de scopurile pedepsei penale.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia este condamnat inculpatul.

În aceeași ordine de idei se mai remarcă, că criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia, de aceea persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă legală, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

Categoria și termenul (*limita)* de pedeapsă este stabilit în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76-77 Cod penal a RM, precum și efectele acestora prescrise în art.78 Cod penal.

Prin ***art.2 Cod penal este stabilit, că (1)*** *Legea penală apără, împotriva infracţiunilor, persoana, drepturile şi libertăţile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituţională, suveranitatea, independenţa şi integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea şi securitatea omenirii, precum şi întreaga ordine de drept. (2) Legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni*.

Conform ***art.61 alin.(1) și (2) Cod penal se indică****, (1) Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. (2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate*.

Și ***art.7 alin.(1) Cod penal*** *stabileşte, că (1) La aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală*.

Potrivit ***art.75 alin.(1) Cod penal****, Persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia*.

În contextul prevederilor legale menționate, Colegiul penal ține să indice, că pedeapsa este echitabilă când ea impune persoanei vinovate lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă.

Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către persoana vinovată, precum și de alte persoane.

Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă stabilită generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Din considerentele indicate și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța de recurs consideră că pedeapsa penală complimentară incorect a fost înlăturată, nefiind prezente motive de fapt și legale, prin aplicarea eronată a art.79 Cod penal, nefiind prezente careva circumstanțe excepționale.

S-a stabilit cert, că Balan Viorel a comis infracțiunea prevăzută de ***art.264[1] alin.(1) Cod penal***, care se pedepsește cu *muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*.

Circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului Balan Viorel, determină Colegiul penal să conchidă asupra incorectitudinii neaplicării pedepsei complimentare.

Înlăturarea de către instanța de fond a pedepsei complimentare sub formă de anularea de dreptului de a conduce mijloace de transport în baza art.79 Cod penal a fost efectuată cu interpretarea în mod greșit și eronat a normelor de drept penal, procesual-penal ce țin de aplicarea pedepsei complimentare și individualizarea pedepsei, precum și practica judiciară în acest sens, ca consecință i-a stabilit inculpatului o pedeapsă nejustificată în raport cu fapta și efectele ei, fiind neglijate astfel prevederile ***art.2, art.61, art.75, art.79, art.264[1] alin.(1) Cod penal*** și ***ale Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.8 din 11.11.2013*** „*Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*” și ***Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.15 din 22.12.2014*** „*Despre aprobarea Ghidului cu*

privire la aplicarea pedepsei”, susținând în cazul dat argumentele invocate de procuror în recurs.

Instanța de fond nu a acordat deplină eficiență principiilor și criteriilor generale de aplicare a pedepsei și scopurilor acesteia consfințite în art.61 alin.(2) și art.75 alin.(1) Cod penal și neîntemeiat, în baza art.79 Cod penal, a înlăturat pedeapsa sub formă de anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport.

Potrivit ***art.79 alin.(1) și (1[1]) Cod penal****, (1) Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională. (1[1]) Poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1)*.

Raportând norma dată la circumstanțele cauzei penale, Colegiul penal consideră că în privința inculpatului Balan Viorel lipsesc circumstanțe excepționale în sensul art.79 alin.(1) Cod penal.

Circumstanțele invocate de către instanța de fond în sentință, și anume, că inculpatul Balan Viorel a comis pentru prima dată o ***infracțiune ușoară***, că s-a căit sincer, că se caracterizează pozitiv la locul de trai, că recunoaște vina pe deplin, nu se atribuie la cele excepționale.

În cazul lui Balan Viorel, circumstanțele la care s-a făcut trimitere, sunt împrejurări obișnuite care predomină și caracterizează persoana, și deci, nu pot fi considerate ca excepționale. Ele se referă la circumstanțele atenuante, prevăzute de art.76 Cod penal, după cum au și fost apreciate și reținute de instanța de fond.

Alte circumstanțe, care ar putea fi apreciate ca excepționale, în cauza dată nu s-au constatat.

Colegiul penal menționează, că pedeapsa sub formă de anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport este o pedeapsă stabilită de legislator pentru infracțiunea prevăzută de art.264[1] alin.(1) Cod penal ca pedeapsă complementară obligatorie, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, prevăzute la art.61 alin.(2) Cod penal.

Circumstanțele indicate mai sus condiționează adoptarea soluției de casare parțială a sentinței în latura pedepsei , cu dispunerea rejudecării cauzei penale de către aceiași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei penale, instanța de judecată urmează să țină cont de cele menționate, în baza probelor examinate și a verificării tuturor circumstanțelor ce au însemnătate pentru soluționarea justă a cazului, să adopte o sentință întemeiată și bazată pe prevederile legii.

În conformitate cu prevederile art.448 și art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul procurorului-adjunct al Procuraturii raionului Drochia, Marcauțan Sergiu declarat împotriva ***sentinței judecătoriei Drochia sediul Central din 19.04.2024*** în cauza lui ***Balan Viorel*** *****, se admite, sentința în cauză se casează în parte în latura pedepsei complementare, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în aceiași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă și susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul pronunțării ei.

Decizia este adoptată și pronunțată public la 18.06.2024.

Președintele ședinței:

Judecători: